

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Καρανικόλα Μαρια¹, Κλεάνθους Ευφροσύνη.²

¹Λέκτορας Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας, PhD, MSc, BSN, RN
Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Νοσηλευτικής,

²Κλινική Νοσηλεύτρια Ψυχικής Υγείας RN, MSc, BSN
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθαλάσσας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Αρκετοί παράγοντες έχουν βρεθεί να σχετίζονται με την εκδήλωση επαγγελματικής εξουθένωσης στους νοσηλευτές ψυχικής υγείας. Ωστόσο, η σπουδαιότητα των περισσοτέρων από αυτούς παραμένει ασαφής.

Σκοπός: Διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονται με την εμφάνιση επαγγελματικής εξουθένωσης στους νοσηλευτές ψυχικής υγείας .

Υλικό και Μέθοδος: Πραγματοποιήθηκε κριτική ανασκόπηση της ερευνητικής βιβλιογραφίας. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας έγινε από τις βάσεις δεδομένων Pubmed, Cochrane και Cinahl. Ως λέξεις κλειδιά χρησιμοποιήθηκαν professional burnout, emotional well- being, work strain, stressors, mental health nurs*, psychiatric nurs* σε διάφορους συνδυασμούς και συνδέσμους. Συμπεριλήφθησαν 13 μελέτες από το 1997 έως το 2010.

Αποτελέσματα: Οι παράγοντες εκδήλωσης επαγγελματικής εξουθένωσης αφορούν σε ατομικά χαρακτηριστικά των νοσηλευτών και σε εργασιακές παραμέτρους. Οι κυριότεροι εργασιακοί παράγοντες είναι ο βαρύς φόρτος εργασίας, η ανασφάλεια, η διοικητική ανεπάρκεια, η περιορισμένη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, οι ανεπαρκείς πόροι και υπηρεσίες, οι συγκρουσιακές διαπροσωπικές σχέσεις, η ανεπαρκής εκπαίδευση σε θέματα προαγωγής της ψυχικής υγείας και αντιμετώπισης απρόβλεπτης ή επιθετικής συμπεριφοράς και η ανεπαρκής κλινική εποπτεία. Επίσης, μία άλλη κατηγορία παραγόντων αφορά στα χαρακτηριστικά της εργασίας με τους ψυχικά πάσχοντες. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι η αρνητική προκατάληψη απέναντι στους πάσχοντες, η φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με απρόβλεπτη και επιθετική συμπεριφορά, η περιορισμένη επικοινωνία με τους θεραπευόμενους και οι μη ρεαλιστικές προσδοκίες. Οι κυριότεροι ατομικοί

παράγοντες αφορούν στην ηλικία, στους μηχανισμούς άμυνας και στις στρατηγικές αντιμετώπισης.

Συμπέρασμα: Φαίνεται ότι η επαγγελματική εξουθένωση είναι ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο. Ωστόσο, οι παράγοντες που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας φαίνεται να ασκούν ισχυρότερη στρεσογόνο επίδραση συγκριτικά με τα ατομικά χαρακτηριστικά.